

det, med hänsyn till tidens kraf och dess praktiska nytta för det allmänna lifvet, förtjenar.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får jag vördsamt föreslå, det Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att med första en rättvisare reglering af teckningslärarynes löner och en förbättring deri måtte vidtagas.

Stockholm den 27 Januari 1877.

C. Adelsköld.

N:o 30.

Af Herr C. O. Widmark: Angående rust- och rotehållares rekryteringsskyldighets öfvertagande af staten.

Kongl. Maj:ts till innevarande Riksdag afgifna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof innehåller framställning om beviljande under fjerde hufvudtiteln af ett anslag af 400,000 kronor, för att bestrida hjälp i rustnings- och roteringsbördan, att utgå till rust- och rotehållare under förutsättning, att den föreslagna tillökningen i värnpligtiges öfningar kommer till stånd; varande denna anslagspost äskad under rubrik »Bidrag till aflöning af indelta arméns manskap».

Det kan väl synas såsom likgiltigt på hvad sätt den föreslagna lindringen, då den med ett bestämdt belopp skall utgå, kommer rust- och rotehållare till godo, men mig synes likväl, som talande skäl fordra, att, om lindring skall ifrågakomma, i främsta rummet bör bestämmas, att staten öfvertager rekryteringen eller legningen. I beräkningarne öfver årliga kostnaderna för rust- och rotehållet är denna städje- eller lego-kostnad upptagen till omkring 62,000 kronor årligen.

Densamma är och blir dock naturligen i många fall omväxlande och beroende af i olika orter gällande arbetspris. Der, såsom i Norrland, lönande arbetsförtjenst bjudes, och detta är ju ett godt, binder sig högst ogerna den unga arbetsföre mannen, vare sig af husbonde till tjernare eller af staten till soldat, utan är helst sin egen otyglade herre. Slappadt föräldra- och husbondevälde ökar och förstorar dessa sistnämnda förhållanden, hvilka jag vill kalla ett med det ofvannämnda goda åtföljande verkligt ondt. Bland beklagliga följderna häraf äro ej allenast år efter år stigande rekryteringsomkostnader, utan ock en högst betydligt tilltagande rymning bland indelta manskapet, hvilket tillskyndar rust- och rotehållarne ökade kostnader. Det torde ej vara billigt att rust- och rotehållare ensamme drabbas af dessa ökade utgifter, framkallade af tidsomständigheterna.

De särskilda bördor, som ligga på jordfastigheterna, äro berättigade, såsom hvilande på historisk grund, men just derföre böra de ock regleras så, att desamma ej vexla, förstoras eller förminsas i betydligare grad, hvadan, om lindring i rust- och rotehållstungan skall göras, det mest omväxlande deraf, rekryteringen, först bör ihågkommas, och sist det mest oföränderliga, eller lönerna till det indelta manskapet.

Detta är dock ej hufvudskalet för det förslag jag ämnar framställa, utan den omständigheten, att stamtrupperna för att vara till verklig nytta måste erhålla en mängdubbel längre öfning för sin utbildning än som nu kommer dem till del, har för mig största betydelsen. En sådan vidgad uppfostran och deraf följande betydligare inskränkning i tiden för manskapets fria förvärf mellan öfningarne kan ej åstadkommas, utan att rekryteringskostnaderna för rust- och rotehållare höjas, ja möjligen flerdubblas. Den berättigade fruktan, att sålunda tillskynda rust- och rotehållare förstorade utgifter mot dem de förr haft, torde ej böra vara till hinder för vidtagande af de åtgärder, som annars anses nödvändiga för stärkande, ja kanske till och med möjligheten, af vårt försvar.

Den invändningen häremot, att det nu blott är fråga om öfvergångsstadganden, och att indelningsverkets borttagande är slutliga målet, torde ej tillmätas egentlig betydelse, helst reformen kan möta hinder och draga längre ut på tiden än som nu förutsättes, hvadan öfvergången bör vara ordnad så väl och rättvist, som möjligt kan vara. På grund häraf får jag vördsammast föreslå,

att Riksdagen för sin del ville besluta, att rust- och rotehållares rekryteringskyldighet öfvertages af staten, och att af de 400,000 kronor, som föreslagits till lindring i rust- och rotehållares kostnader, 100,000 kronor

beviljas såsom reservationsanslag för rekryterings öfvertagande, och att återstoden på annat sätt kommer rust- och rotehållare till godo, dock sist såsom bidrag till manskapets vid armén aflönande.

Begäres värdsammast om remiss till Särskilda Utskottet för försvarsverkets ordnande.

Stockholm den 27 Januari 1877.

C. O. Widmark.

N:o 31.

Af Herr C. O. Berg: Att, derest beslut om förhöjning af bränvinstillverkningsafgiften och tullen å bränvin komma att af Riksdagen fattas, samma beslut må ofördröjligen vinna tillämpning.

Med anledning af den motion jag tagit mig friheten väcka angående förhöjning af skatt och tull å spirituösa drycker, anhåller jag härmed värdsamt, att Riksdagen, för den händelse förberörda motion skulle vinna afseende, jemväl måtte besluta,

att den sålunda beslutna skatteförhöjningen samt jemväl förhöjda tullen å till riket införda spirituösa drycker, måtte ofördröjligen träda i verket.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1877.

C. O. Berg.